

සීල සුගන්ධය ම උතුම් වන්නේ ය

සීලය යනු කායික හා වාචසික ශික්ෂණයයි. පුද්ගලයාගේ හික්මීමයි; හැදිවිචකමයි. ඉන් දුශ්චරිතයෙන් වැළකී සිටීම සහ සුවර්තය ආරක්ෂා කිරීම අදහස් වෙයි. චරිත සංවර්ධනය අරමුණු කොට පවත්නා සීලය නිවන් මගෙහි අත්තිවාරම ය; පදනම ය. එසේ වන්නේ එහි පිහිටා ගෙන ම සෙසු ප්‍රතිපදාවන් අනුගමනය කළ යුතු බැවිනි. “කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුත්, සසර බිය දක්නා, නුවණැති තැනැත්තා සීලයෙහි පිහිටා සමාධිය ද ප්‍රඥාව ද වැඩිමෙන් සියලු අවුල් නිරවුල් කරන්නේ ය.” යනු බුද්ධ වචනයයි.

මේ සසර දුක් සහිත ය. අසාර වූ සසර ඉක්මවා, දුක දිනා විමුක්තිය උදාකරගනු පිණිස බුදුරදුන් වදාළ මාර්ගය, දුක්ඛ නිරෝධගාමිණී පටිපදාව නම් වේ. එය සීල, සමාධි ප්‍රඥා යන ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවකින් යුක්ත ය. එහි මුලින් ම දැක්වෙනුයේ ද සීලයයි. සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත සහ සම්මා ආජීව යන මාර්ගාංග සීල ශික්ෂාවට ඇතුළත් වේ. කායික වාචසික දුසිරිත්වලින් වෙන්වී, සුසිරිත්වල නිරතවීම මින් අදහස් කෙරේ. පෙළ දහමෙහි සීලය විවිධාකාරයෙන් පැහැදිලි වී තිබේ.

පුද්ගලයකු විසින් රැස්කර ගත යුතු ආධ්‍යාත්මික ධන හතකි. එහි දෙවැන්න සීලයයි. එම ධනය රැස් කර ගත් තැනැත්තා දිළින්දෙක් නොවේ.

සඳුන් කුචරලාදි සියලු සුගන්ධ, සීල සුගන්ධය විසින් පරදවනු ලැබේ. මල් සුවද පරිසරය සුවදවත් කරයි. එය යටි සුළඟට සීමා වෙයි. උඩුසුළඟට හමා නොයයි. සත්පුරුෂයන්ගේ සීල සුගන්ධය උඩුසුළඟට ද හමා යන්නේ ය. අදත් අපි සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරමු; ගෞරව කරමු; පුද සත්කාර කරමු. සැරියුත්, මුගලන්, සිවලි ආදී මහ රහතන් වහන්සේලා වන්දනා කරමු. උන්වහන්සේලා පිරිනිවනට වැඩ වසර දෙදහස් පන්සියයක් ඉකුත් ව ගොසිනි. එහෙත් අපගේ වන්දනයට පාත්‍ර වන්නේ උන්වහන්සේලා උතුම් සීල සුගන්ධයෙන් ද සුගන්ධවත් වූ බැවිනි.

වාරිකු සීලය හා වාරිකු සීලය

වාරිකුය හා වාරිකුය සීලයේ මූලික ප්‍රභේදයක් වේ. වාරිකුය සමාදානය ලෙස ද හැඳින්වෙයි. එනම් කළයුත්ත කිරීමයි. වාරිකුය යනු විරමණය හෙවත් වැළකීමයි. නොකළයුත්ත නොකිරීමයි. පංච සීල ප්‍රතිපදාවෙන් මෙය වටහා ගත හැකි ය. අප පර පණ නැසීමෙන් වැළකී ක්‍රියා කළ යුතු ය. එය වාරිකුය හෙවත් විරමණයයි. වාරිකුයෙන් පමණක් සීලය අංග සම්පූර්ණ නොවෙයි. වාරිකුය ද එහි ලා අවශ්‍ය ය. එනම් සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි දයාව හා මෛත්‍රිය දැක්විය යුතු ය. එය වාරිකු සීලය හෙවත් සමාදානය නම් වෙයි. නොදුන් දෑ ගැනීමෙන් (සොරකමෙන්) වැළකීම විරමණයයි. සමාදානය නම් දුන් දේ පමණක් ගනිමින්, සොර සිතින් තොර ව පිරිසිදු සිතින් වාසය කිරීමයි. කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම වාරිකු ශීලයයි. තම ස්වාමිපුරුෂයාට හෝ භාර්යාවට හෝ පමණක් සීමාවෙමින් ශිෂ්ට සම්මත අඹුසැමි ජීවිතයක් ගත කිරීම වාරිකු ශීලයයි. බොරැකීමෙන් වැළකී සත්‍ය කතා කිරීම, කේළාම් කීමෙන් වැළකී සමගිය ඇති කරවන වචන කතා කිරීම, රළු වදනින් වැළකී මෘදුවදන් කතා කිරීම හා නිශ්ඵල වචන කතා කිරීමෙන් වැළකී අර්ථවත් වචන කතා කිරීම ආදී වශයෙන් වාරිකුය හා වාරිකුය තුළින් සීලය සම්පූර්ණ වේ. දුරාවාරයෙන් තොර සදාචාර සම්පන්න සමාජයක් නිර්මාණය වේ.

හිරි ඔත්තප්පය

හිරි ඔත්තප්ප දෙක සීලයෙහි පදනමයි. ඒවා දේව ධර්ම, ලෝක පාලක ධර්ම ලෙස ද හැඳින්වෙයි. මෙහි 'හිරි' යනු පවි කිරීමට ඇති ලජ්ජාව ය. ඔත්තප්ප යනු පවි කිරීමට ඇති බියයි. "දෙවියන් සතු ගුණ ධර්ම" නැතහොත් "කෙනකු දේවත්වයට උසස් කරවන ගුණ ධර්ම" යන අර්ථයෙන් මේවා දේව ධර්ම නම් වේ. යමකු පවට ලජ්ජාවක් හෝ බියක් නැත්නම් සිල්වත් ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට පෙලඹෙන්නේ නැත. ඔහු ඕනෑ ම දුසිරිතකට පහසුවෙන් ම පෙලඹේ. සිල්වත් ජීවිතයකට පෙලඹෙන්නේ හිරි ඔත්තප්ප ඇති තැනැත්තා ය. එම නිසා හිරි ඔත්තප්ප දෙක සීලයේ පදනමයි. සීලයට ඉතා ම ළඟින් සිට උපකාර කරන්නේත් ඒ දෙක ය. මෙහි ලජ්ජාව හා බිය යනු සාමාන්‍ය ජීවිතයේ සමහර අවස්ථාවල දී අපට ඇතිවන බිය හෝ ලජ්ජාව නොව, පවු කිරීමට ඇති ලජ්ජාවක් හා බියයි. එහෙයින් බුදුරදුන් විසින් මෙම ගුණ ධර්ම දෙක 'ලෝවැස්සාගේ හැසිරීම පාලනය කරන කරුණු' හෙවත් ලෝක පාලක ධර්ම ලෙස හඳුන්වා දී ඇත.

'පාණාතිපාතා චේරමණි සික්ඛාපදං සමාදියාමි' මම පරපණ නැසීමෙන් වැළකීමේ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි යැයි කියන විට කරනුයේ තමන් තමන්ට ම පොරොන්දු වීමකි. අප අපට ම දෙන පොරොන්දුවක් කඩ කරන්නේ නම් එය තමන් විසින් තමන් රචා ගැනීමක් වේ. සිල් සමාදන්වීම යනු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආඥාවක් පිළිපැදීමට එකඟවීමක් නොවේ. බුදු දහමෙහි ආඥා නැත. එහෙයින් බුදුරදුන්ට හෝ අන් කෙනකුට හෝ බිය වී සිල් රැකීමක් ද සිදුවන්නේ නැත.

සිලයෙහි ත්‍රිකෝටි පාරිශුද්ධිය

“ත්‍රිකෝටි පාරිශුද්ධිය” යනු අංශ තුනකින් හෙවත් තුන් ආකාරයකින් සිලය ආරක්ෂා කිරීමයි. එනම්,

1. පව්කම් නොකිරීම
2. පව්කම් නොකරවීම
3. අන් අය කරන විට අනුමත නොකිරීම

මේ ආකාරයට සෙසු ශික්ෂාවන් කෙරෙහි ද පැවතිය යුතු බව මෙහි උගන්වා තිබේ.

මෙහි දී සාතන, හිංසන මෙන් ම ඒවා සඳහා අනුබල දීම් අනුමත කිරීම් ආදියෙන් වැළකීම අදහස් වෙයි. ඒ අනුව සිලයෙන් පුද්ගලයාගේ දියුණුව සැලසෙයි. එසේ ම කරුණාව දයාව ආදී උසස් මානව ගුණ ධර්ම සමාජයට දායාද කිරීම මගින් සමාජ සදාචාරය ද වර්ධනය වේ.

අත්තුපනායක ධර්ම පර්යාය

සිල් රැකීමේ දී අත්තුපනායක ධර්ම පර්යාය අනුව ක්‍රියා කිරීම ඉතා වැදගත් ය. ප්‍රාණසාක ශික්ෂාව ආරක්ෂා කිරීමේ දී අත්තුපනායක ධර්ම පර්යාය මෙසේ භාවිත කළ හැකි ය. තමා ජීවත් වීමට කැමැති ය; මරණයට අකැමැති ය. සෙසු සත්ත්වයෝ ද ජීවත් වීමට කැමැති ය; මරණයට අකැමැති ය; දඬුවමට, දඬුමුගුරුවලට බිය ය. එලෙස තමා උපමා කොට අනුන් නැසීමෙන් වැළකිය යුතු ය. සත්ත්වයින්ගේ ජීවත් වීමේ අයිතිය සුරක්ෂිත කිරීම මෙයින් අදහස් කෙරේ. එසේ ම තමාගේ දේපළ තමා සන්තකයේ පවත්වාගෙන යාමට සෑම පුද්ගලයා ම කැමැති ය. එය අවබෝධ කොට ගෙන අනුන්ගේ දේපළ පැහැර ගැනීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු ය. සෙසු ශික්ෂා පද සම්බන්ධයෙන් ද මෙලෙස ක්‍රියා කිරීම අත්තුපනායක ධර්ම පර්යායට අනුව ක්‍රියා කිරීමකි.

කෙනකු ධනවත් හෝ උගත් වුව ද රුවැති හෝ කුලැති වුව ද සීලයෙන් තොර වූයේ නම් ඔහුගේ ජීවිතය නිෂ්ඵල ය. එහෙයින් අපි ද සිල්වත් වෙමු.

සාරාංශය

බෞද්ධ ආචාර ධර්ම අතර සීලයට හිමිවන්නේ ප්‍රමුඛස්ථානයකි. සීලය යන්න විවිධ තැන විවිධාර්ථවත් වූ පදයකි. සිල්වත්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන ලෝක පාලක ධර්ම දෙකකි. එනම් පවට බිය හා ලජ්ජාවයි. සීලයෙහි විරතිය හා සමාදානයත් ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධියත් අපි මෙම පාඩමෙන් ඉගෙන ගනිමු. පාසල තුළ යහපත් සිසුන් ලෙස ද, සදාචාර සම්පන්න සමාජයක සාමාජිකයන් ලෙස ද ජීවත් වීමට අපි කැමැත්තෙමු. එබඳු සමාජයක් ගොඩනඟා ගැනීමේ වගකීමෙන් කොටසක් අප වෙත ද පැවරී ඇත. එහි දී මූලික අවශ්‍යතාව සිල්වත් වීමයි. ඒ සඳහා අප පවින් වැළකිය යුතු ය. පව කරන අයට කිසිදු අනුබලයක් නොදී හැකි හැම විටෙක ම ඔවුන් පාපයෙන් වළක්වාලීමට පියවර ගත යුතු ය. ඔවුන්ට පවින් වැළකීමේ ආනිශංස අවබෝධ කර දීමට පියවර ගත යුතු ය. මේ සියල්ලට ම පදනම වන්නේ පව පිළිකුල් කිරීම හා පවට බිය වීමයි. එබැවින් හිරි ඔත්තප්ප සම්පන්න ජීවිතයක් ම ගොඩනඟා ගැනීමට අධිෂ්ඨානශීලීව කටයුතු කරමු. එවිට අප නිවස, පාසල, පළාත මෙන් ම සමස්ත දේශය ම සෞඳුරු තැනක් වන්නේ ම ය.

ක්‍රියාකාරකම

1. සීල යන්තෙහි අර්ථය ගෙනහැර දක්වන්න.
2. ප්‍රාණඝාත ශික්ෂා පදය ඇසුරු කර ගනිමින් විරතිය හා සමාදානය පැහැදිලි කරන්න.
3. හිරි ඔත්තප්ප හේතු කොට ගෙන අප සිල්වත් වන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
4. සීලයෙහි ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධිය එක් ශික්ෂා පදයක් ඇසුරෙන් හඳුන්වන්න.

පැවරුම

- අශ්ඨාංග සීල සමාදානයක දී අනුගමනය කරනු ලබන සිරිත් - විරිත් පැහැදිලි කරමින් පාසල් බිත්ති පුවත් පතට ලිපියක් පිළියෙල කරන්න.

පුහුණුවට

1.	කිසිමැ සතකු නොමරමි මම නො
මරණ අයට කිසිසෙත් අනුබල නො
කිසිවකු නො වෙහෙසමි හැමට මැ සුව
මෙලෙස පළමු සිකපද සපුරා	මරවමි
දෙමි
පනමි
රකිමි
2.	අනුන් සතු නුදුන් දෙය හොරෙනි නො
නො ගන්වමි හොරැන්හට අනුබල නො
තමන් සතු දෙයින් සතුටු ව
දෙවැන්න ද මෙමෙන් සපුරා මැ	ගනිමි
දෙමි
දවසරිමි
සුරකිමි
3.	මිසහසිරිනිදු දිවිහිමි කොටැ මැ
දරැ කලැ කුමර බඹසර නිසිසේ
තුරැණුවැ සරදර සතුටින් සැනසි
මෙවිලස තෙවැන්න ද සපුරා රැක	වළකිමි
පුරමි
වෙසෙමි
ගනිමි
4.	බොරැ නොමැ කියමි අනුනුදු එහි නො මැ
කියනුවනට ද කිසිසෙත් අනුබල
නිසි තැන පමණ දැනැ ඇත්තක් මැ
සිවු වන සික ද මෙලෙසින් සපුරා	යොදමි
නොදෙමි
පවසමි
රකිමි
5.	මත්පැන් නො බොමි නො පොවමි දුමුදු නොමැ
බොන්නන්හට ද අනු දැනුමක් නොමැ
මත්වන හැම දෙයින් සිහිනෙනුදු
පස්වන සික ද මෙලෙසින් සපුරා	බොමි
කරමි
වළකිමි
රකිමි

(පැළැනේ සිරි වජිරඥාණ මහ නා හිමි - බෞද්ධ ළමයා)

පද විවරණය

1. දවසරිමි	-	කල් ගෙවමි
2. මෙමෙන්	-	මේ අයුරින්
3. මිසහසිරිනිදු	-	වැරැදි හැසිරීමෙන් ද
4. දරැ කලැ	-	ළමා කාලයේ
5. තුරැණුවැ	-	තරුණ කාලයේ දී
6. සරදර සතුටින්	-	සිය බිරිඳගෙන් සතුටු වීම
7. දුමුදු නොමැ බොමි	-	දුම් ද නොබොමි